

השינויים שהתחוללו בקרב יהודי רוסיה בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20

כפי שלמדתם, המציאות הקשה בה חיו יהודי רוסיה, הביאה לשינויים מרחיקי לכת בקרב החברה היהודית. עתה נלמד בצורה מפורטת על שינויים אלו, על דרכי ההתמודדות ועל הפתרונות אותם בחרו יהודי רוסיה למצבם.

לפניכם שלוש דמויות המייצגות שלושה פתרונות - הפתרון החברתי, הפתרון הלאומי והגירה. השלימו לפי עמודים 132 - 137:

הגירה

שלום לכם אחיי היהודים!

שמי קלרה. משפחתי היגרה מרוסיה יחד עם עוד
כ_____ מיליון מהגרים יהודים נוספים לאמריקה.

ארץ זו כונתה בפינו "_____"
כלומר - _____ בתקווה למצוא בה

_____.

מצאתי עבודה בבית מלאכה בו ייצרו ביגוד, וכמו
עוד בתי מלאכה רבים הוא מכונה בשם "_____"

_____." אתם בטח שואלים מדוע! ובכן אלו

התנאים הקשים בהם אנחנו עובדים:

זו הסיבה שהוקם ארגון בשם: _____

באחת ההפגנות נשאתי נאום שהביא ל _____

של _____ אלף פועלות שנמשכה _____ שבועות!

למרות העונשים הקשים שקבלנו שכללו _____

הצלחנו להביא להטבת תנאי העבודה
של הפועלים.

הצטרפו אלינו ויחד נשפר את תנאי
העבודה!

הפתרון הלאומי

שלום לכם אחיי הציונים!

שמי רחל ואני מסכימה עם דב בורוכוב שסבר כי עם
ישראל צריך _____

גם אני, כמוהו, תומכת בעלייה _____

מאורגנת ובהתיישבות שיתופית וסוברת ש אנו

צריכים להיות עם יצרני ולעסוק ב _____

וב _____.

אני מאמינה שיש ליישם את הרעיון הסוציאליסטי

ב _____ ובכך יתקיים שילוב של הרעיון

הסוציאליסטי יחד עם הרעיון ה _____

עליתי לארץ בימי העלייה ה _____ והייתי

ממנהיגות הישוב העברי ב _____.

הייתי שותפה בהקמת _____

ופעלתי למען _____

הפתרון החברתי

שלום לכם חברים!

שמי יוסף ואני עובד בבית חרושת. כמו רבים מחברי, אני
עובד כמעט כל היום ומקבל משכורת שבקושי מספיקה

לצרכי משפחתי. פעמים רבות, אנו על סף רעב ממש!

זו הסיבה שהצטרפתי לתנועת ה _____ התנועה

שלנו מאמינה ב: _____

מטרת הקמת התנועה שלנו: _____

אנחנו מאמינים שעלינו להשתתף במאבק פועלי רוסיה

למען הפיכת רוסיה למדינה _____

ו _____.

כי רק אז, נזכה לשוויון מלא - גם מבחינה

כלכלית וגם מבחינת שאר הזכויות - ויותר לא נופלה לרעה!

אנו מאמינים שמהפכה היא הפתרון לאנטישמיות ברוסיה.

אנחנו מדברים ב _____ שהיא שפתו של הפועל

היהודי והתרבות שלנו היא _____.

אנו מתנגדים לציונות!! המולדת שלנו היא

רוסיה! הצטרפו אלינו! אנחנו מונים כבר

_____ חברים!

יחד נשנה את העולם!

השינויים שהתחוללו בקרב יהודי רוסיה בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20

כתבו ליד כל היגד לאיזה "פתרון" הוא מתייחס: לפתרון החברתי, לפתרון הלאומי, או להגירה.

- האנשים שדגלו בפתרון זה האמינו שיש לעשות מהפכה כדי להשליט את מעמד הפועלים בעולם. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה לא הזדהו עם הרעיון להישאר בגולה. הם תמכו בציונות ושילבו את רעיון הסוציאליזם ברעיון הלאומיות. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה הקימו את מפלגת ה"בונד" שמטרתה היתה לאחד את כל הפועלים היהודים שחיו באימפריה הרוסית למפלגה סוציאליסטית יהודית אחת. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה היו חלק מתנועה עולמית שהקיפה כ־35 מיליון איש, _____
- שתי דמויות בולטות שדגלו בפתרון זה היו: דב בר בורוכוב ורחל ינאית בן צבי. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה היו חלק משני מיליון יהודים שהגיעו אל ארצות הברית בשנים ה'תר"ל-ה'תרע"ד (1870-1914). _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה האמינו שהפועלים היהודים צריכים להשתתף במאבק מהפכני כולל למען הפיכת רוסיה למדינה סוציאליסטית ודמוקרטית. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה היו חברים בתנועת "פועלי ציון". _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה התנגדו להתבוללות של היהודים בחברה הרוסית. הם חשבו שיש להישאר בגולה ולחיות תחת אוטונומיה תרבותית יהודית, לדבר בשפת היידיש, להקים מוסדות חינוך ותרבות שבהם תבוא לידי ביטוי תרבות יהודית חילונית. _____
- רבים מהאנשים שדגלו בפתרון זה מצאו עבודה בתעשיית הביגוד, שרובה התרכזת בעיר ניו יורק. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה היו בעד עלייה לארץ ישראל. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה התנגדו לציונות ולהתיישבות יהודית עצמאית בארץ ישראל. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה טענו כי היהודים צריכים לעסוק בעיסוק "יצרני" - חקלאות ותעשייה בארץ ישראל. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה קיוו שלאחר המהפכה יזכו היהודים למעמד נפרד כמיעוט לאומי. _____
- האנשים שדגלו בפתרון זה שאפו למצוא פרנסה טובה וחיי חירות. _____

משימה:

התבקשתם לבחור נושא מהפרק על מנת לכתוב עליו טקסט למחזה שיוצג בפני תלמידי בית הספר.

- באיזה נושא הייתם בוחרים? _____
- כתבו מדוע בחרתם דווקא בנושא זה. _____
- מי הם הדמויות הקשורות לנושא שיופיעו במחזה? _____
- אלו מושגים ישולבו בטקסט המחזה? _____
- מהם הרגשות והתחושות שהייתם מעוניינים שיעלו בקרב הצופים בעת העלאת המחזה? _____
- מהם המסרים/הרעיונות/התובנות שהייתם מעוניינים להעביר לצופים? _____